

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

ในยุคปัจจุบัน ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ ความเจริญก้าวหน้าทางด้านการติดต่อสื่อสารขยายตัวอย่างรวดเร็วจึงส่งผลให้มนุษย์ได้รับรู้ข่าวสารต่างๆ อย่างรวดเร็วทั่วทุกมุมโลก เกิดภาวะการแข่งขันมากขึ้น ทำให้มนุษย์ต้องรู้จักปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม สิ่งหนึ่งที่สะท้อนก่อนข้างชัดเจน คือ การแต่งกาย เดิมมนุษย์แต่งกายโดยใช้ขนสัตว์ที่เหลือจากการล่ามาเพื่อปรุงอาหารมาเป็นเครื่องปกปิดร่างกายเท่านั้น ต่อมา เสื้อผ้ากลายเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญ นอกเหนือ จากอาหาร ที่อยู่อาศัยและยารักษาโรค เพราะเสื้อผ้าเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องสวมใส่ให้แก่ร่างกาย ทุกเพศ ตั้งแต่เด็ก ไปจนถึงผู้ใหญ่ เพื่อเพิ่มความอบอุ่นให้แก่ร่างกาย ป้องกันอันตรายจากเชื้อโรคต่างๆ และอุบัติเหตุ นอกจากนี้ เสื้อผ่ายังมีส่วนสำคัญในการบ่งบอกถึงรสนิยมส่วนตัวของผู้สวมใส่และยังช่วยเสริมสร้างบุคลิกภาพของผู้สวมใส่ให้เกิดความมั่นใจและเนื่องจากคนทำงานนอกบ้านมากขึ้นเสื้อผ้า จึงมีการออกแบบที่หลากหลายมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็น ขนาด สี คุณภาพหรือด้านราคา เพื่อสามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้มากขึ้น โดยทั่วไปเสื้อผ้าที่ใช้สวมใส่จะมี 2 ประเภท คือ เสื้อผ้าสำเร็จรูปและเสื้อผ้าสั่งตัด (เสาวลักษณ์ คงคาอุบาย, 2543: 2) ลักษณะของเสื้อผ้าสำเร็จรูปเป็นเสื้อผ้าที่ผลิตตามแนวสมัยนิยม มีการแข่งขันด้านรูปแบบมาก นักออกแบบต้องสร้างแนวคิดใหม่ๆ เพื่อจูงใจให้ผู้บริโภคคอยติดตามความเคลื่อนไหวอยู่เสมอ

อุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปนับว่าเป็นอุตสาหกรรมที่มีบทบาทสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจไทยเป็นอย่างมาก โดยสามารถสร้างรายได้จากการส่งออกคิดเป็นเงินตราต่างประเทศ ตกปีละประมาณไม่น้อยกว่า 3,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (หนังสือพิมพ์ฐานเศรษฐกิจ, 2551: ออนไลน์) ในขณะเดียวกัน ยังก่อให้เกิดการจ้างแรงงานจำนวนถึงประมาณ 8 แสนคนคิดเป็นสัดส่วน 14.6% ของการจ้างแรงงานในภาคอุตสาหกรรมหรือ 2.2% ของการจ้างแรงงานทั้งประเทศ เป็นอุตสาหกรรมที่มีปริมาณการส่งออกมากเป็นอันดับ 4 ของประเทศ ซึ่งทำรายได้ให้กับประเทศเป็นระยะเวลาดูแลติดต่อกันหลายปี สำหรับตลาดที่มีการส่งออกมากที่สุด ได้แก่ สหรัฐอเมริกา รองลงมา คือ ฝรั่งเศส อังกฤษและญี่ปุ่น (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2551: ออนไลน์) จากสถานะเศรษฐกิจโลกที่ตกต่ำส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปบ้าง แต่ยังไม่เท่ากับอุตสาหกรรมอื่นๆ เนื่องจากประเทศไทยได้เปรียบด้านคุณภาพการผลิต มีฝีมือที่ประณีต มีการ

พัฒนาปรับปรุงกระบวนการทำงานและรัฐบาลยังมีนโยบายในการส่งเสริมพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางสินค้าแฟชั่น จึงส่งผลให้เสื้อผ้าสำเร็จรูปของไทยเป็นที่ยอมรับของตลาดโลก

ตลาดเสื้อผ้าสำเร็จรูปในปัจจุบันมีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้นและภาวะเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัวส่งผลให้มีการแข่งขันกันอย่างรุนแรง โดยเฉพาะเสื้อผ้าสำเร็จรูปจากประเทศที่มีต้นทุนการผลิตต่ำ เช่น จีน อินเดียและเวียดนาม ซึ่งเข้ามาตีตลาดเสื้อผ้าสำเร็จรูปในประเทศไทย ทำให้เกิดการแข่งขันด้านราคา ดังนั้นผู้ผลิตขนาดกลางและขนาดย่อมที่เคยมุ่งตลาดเป้าหมายที่เน้นคุณภาพ และราคาสูง ต้องหันมาแข่งขันกับเสื้อผ้าสำเร็จรูปจากประเทศที่มีต้นทุนการผลิตต่ำซึ่งมีความท้าทายอย่างมากในตลาด การทำธุรกิจเสื้อผ้าสำเร็จรูปในปัจจุบันส่วนใหญ่จะแบ่งกลุ่มของสินค้าตามลักษณะของอายุกลุ่มคน เช่น วัยเด็กมีเสื้อผ้าสำหรับเด็ก โดยเฉพาะ วัยรุ่นก็มีเสื้อผ้าสำหรับวัยรุ่น โดยเฉพาะ วัยทำงานก็มีเสื้อผ้าสำหรับวัยทำงาน โดยเฉพาะ เป็นต้น โดยกลุ่มเป้าหมายที่มีการแข่งขันกันมากที่สุด คือ กลุ่มวัยทำงาน ซึ่งอยู่ในช่วงอายุ 15-59 ปี (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2551: ออนไลน์) เนื่องจากกลุ่มวัยทำงานมีการดำเนินชีวิตและลักษณะการแต่งกายที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ต้องการความดูดีเพื่อเสริมบุคลิกภาพ ความสะดวกสบาย รวดเร็ว อีกทั้งยังเป็นกลุ่มที่มีอำนาจในการซื้อสูงและเป็นกลุ่มที่มีอิทธิพลต่อระบบเศรษฐกิจในระดับมหภาค นักการตลาดหลายกลุ่มจึงพยายามเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่เป็นวัยทำงาน

จังหวัดสมุทรสาครเป็นจังหวัดในเขตปริมณฑลที่มีสภาพสังคมแบบกึ่งเมืองกึ่งชนบท มีอยู่ด้วยกัน 3 อำเภอ คือ อำเภอเมือง อำเภอกระทุ่มแบนและอำเภอบ้านแพ้ว (องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร, 2552: ออนไลน์) จังหวัดสมุทรสาครเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพทางด้านเศรษฐกิจ มีสภาพทางสังคมที่หลากหลายทั้งทางด้านอุตสาหกรรมและเกษตรกรรม ปัจจุบันประชากรตามทะเบียนราษฎรในจังหวัดสมุทรสาครมีจำนวน 478,146 คน มีประชากรวัยทำงาน ซึ่งอยู่ในช่วง 15-59 ปี จำนวน 354,647 คนหรือร้อยละ 74 ของจำนวนประชากรทั้งจังหวัด โดยอำเภอที่มีประชากรวัยทำงานมากที่สุด คือ อำเภอเมืองมีจำนวน 175,413 คน รองลงมา คือ อำเภอกระทุ่มแบนมีจำนวน 110,928 คนและอำเภอบ้านแพ้วมีจำนวน 68,306 คน (สำนักงานสถิติจังหวัดสมุทรสาคร, 2551: ออนไลน์) จะเห็นได้ว่ามีจำนวนประชากรวัยทำงานค่อนข้างมาก

อุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปในจังหวัดสมุทรสาครนับว่ามีการขยายตัวอย่างมาก จากข้อมูล พบว่า มีอัตราการขยายตัวของจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.14 ต่อปี อัตราการขยายตัวของแรงงานร้อยละ 9.09 ต่อปีและอัตราการขยายตัวของเงินลงทุนร้อยละ 15.24 ต่อปี ปัจจุบันมีจำนวนโรงงานทั้งสิ้น 47 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 1.53 ของอุตสาหกรรมทั้งหมดในจังหวัด (สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรสาคร, 2551: ออนไลน์) จากการสำรวจตลาดเสื้อผ้าสำเร็จรูป

ในจังหวัดสมุทรสาคร จะพบได้ว่าตลาดเสื้อผ้าสำเร็จรูปจะแบ่งกลุ่มของเสื้อผ้าสำเร็จรูปตามลักษณะของอายุกลุ่มคน

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมของคนวัยทำงานต่อการซื้อเสื้อผ้าสำเร็จรูปในจังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งพฤติกรรมการซื้อย่อมมีความแตกต่างกัน ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานให้ผู้ประกอบการสามารถนำไปใช้ในการกำหนดกลยุทธ์ด้านการตลาด เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาพฤติกรรมของคนวัยทำงานต่อการซื้อเสื้อผ้าสำเร็จรูปในจังหวัดสมุทรสาคร

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้ทราบถึงพฤติกรรมของคนวัยทำงานต่อการซื้อเสื้อผ้าสำเร็จรูปในจังหวัดสมุทรสาคร
2. สามารถนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้ผลิตหรือผู้ที่ดำเนินกิจการเกี่ยวกับเสื้อผ้าสำเร็จรูปในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และวางแผนกลยุทธ์ทางการตลาดให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้บริโภค

นิยามศัพท์

พฤติกรรมการซื้อ หมายถึง พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยในการเลือกซื้อเสื้อผ้าสำเร็จรูปของวัยทำงานในสมุทรสาคร โดยคำถามที่ใช้เพื่อการค้นหาลักษณะพฤติกรรมผู้บริโภค คือ 6W's และ 1H ซึ่งประกอบด้วย ใครอยู่ในกลุ่มตลาดเป้าหมาย ผู้บริโภคซื้ออะไร ทำไมผู้บริโภคจึงซื้อ ใครมีส่วนร่วมในการตัดสินใจซื้อ ผู้บริโภคซื้อเมื่อใด ผู้บริโภคซื้อที่ไหนและผู้บริโภคซื้ออย่างไร

วัยทำงาน หมายถึง ผู้บริโภคที่มีอายุตั้งแต่ 15-59 ปี (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2551: ออนไลน์)

เสื้อผ้าสำเร็จรูป หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากผ้าชนิดต่างๆ ที่ทำการผลิตเป็นอุตสาหกรรมเข้ากระบวนการตัด เย็บ ในขั้นตอนต่างๆ จนสำเร็จออกมาเป็นเสื้อ กางเกงหรือกระโปรงพร้อมใส่ ตามความต้องการของตลาด